

Vasutazz Velünk

HAZATERES
100
SOMOSKÖVFALDI
1924-2024

Krepuska

EMLÉKEXPRESSZ

KISOKOS

A Vasutazz Velünk egy olyan Közösség, amelynek tagjai úgy gondolják, hogy a vonaton utazni azért más, mint a többi közlekedési eszközön, mert itt a „mozgásban lévő közösségi tér” felszabadítja a lelket, szellemi bátorságot varázsol elő belőlünk, így úticélunk megismerése különleges élménnyé válik.

Különleges alkalom kapcsán utazunk most Somosvidékére, hiszen e terület hazatérésének centenáriuma van. A Rimamurányi Vasművet a múlt század húszas éveiben irányító vezérigazgatójának, Liphay B. Jenőnek a fia, később úgy emlékezett a Somosi terület hazatérésére, hogy édesapja, Dr. Auer Pál jogász és Dr. Krepuska Géza bányatulajdonos kitarató terület-visszaszerző lobby tevékenysége akkor ért el áttörést, amikor egy antant diplomatát sikerült a fülgyógyász professzornak betegségéből kigyógyítania. A centenárium alkalmából idézzük fel a XX. század egyik legjelentősebb magyar orvosának, Dr. Krepuska Gézának, az egyik utolsó magyar polihisztornak az emlékét, életútját.

Budapest Keleti és Somoskőújfalu között oda- és visszaúton a „Csörgő” becenevű, 418-as diesel hidraulikus mozdony továbbítja a vonatot. Az utasszállítást 4 db 20-70-es sorozatú (az ammendorfi DWA gyárban 30 éve gyártott) 26,1 m hosszú vagonnal biztosítjuk.

A vagonokban a bejáratok melletti páholyokra nem ültetünk utasokat, mert ezeket fenntartjuk a vonat- és kísérőszemélyzet számára, ez a raktárunk és ide kerülhetnek a műszaki segédeszközeink is. Minden utasunk kapott helyjegyet, amely a felszállókartján került feltüntetésre. Kérjük, hogy az ott feltüntetett vagonban és ülésen utazzanak!

A kocsik elnevezése a későbbi csoport-elnevezésekkel összehangzóan: a „Zulu” a Krepuska családról, a híres Krepuskákról, a „Sziklacson” a fülészetről, az „Inászó” a XIX.-XX. század fordulójára magyar iparának fellegráráról és annak későbbi kálváriájáról, valamint a „Cabernet” a magyar mezőgazdaság (és erdészet) trianoni kihívásairól lett elnevezve.

Vonatunk a MÁV vasútvonalán közlekedik Somoskőújfalu felé. A Keleti pályaudvartól Somoskőújfaluig kétszer kell felkapaszkodnunk a Duna és a Tisza vízválasztójára. Az elsőt a Keleti pályaudvar 110 méteres magasságából a Rákos patak völgyében folyamatosan emelkedve, Máriabesnyő előtt érjük el 220 méter magasságban. Innen Aszódig meredek patak völgyekben, majd a Galga völgyében, kisebb esésű pályán ereszkedünk le a Zagyva menti Hatvan vasútállomására. A vasút ezt követően folyamatosan emelkedik az eleinte széles, majd festői szépségűvé szűkülő Zagyva völgyében, ahol balról az Ipoly Erdő Zrt. által kezelt erdővel borított Kelet-Cserhát 500 méter feletti csúcsai, a Bézma, a Tepke és a Köves bérc, míg jobbról a Mátra 800 méter közeli csúcsai, a Muzsla, a Vöröskő és az Ágasvár tornyosulnak fölénk.

Kisterenye előtt, a visszaútig, elköszönünk a keletre futó Zagyvától, hogy a Karancs és Dél-Medves hegyei között, a Tarján-patak völgyében, hazánk egyik legmeredekebb emelkedésű fővonalán kaptassunk fel a 340 m magasán fekvő Somoskőújfalu állomásra, ami ismét a Tisza és a Duna vízválasztója.

Vonatunk vontatása kapcsán mindenképpen szólnunk kell a **MÁV-START 418-as típusú diesel hidraulikus mozdonyáról**. A GANZ MÁVAG francia licence alapján gyártott, tizenkét hengeres dízelmotorral hidraulikusan meghajtott mozdonyát a MÁV, a 424-es gőzmozdony utódjaként kisebb teherbírású vonalakra rendelte meg. Követelményként előírta, hogy a legnagyobb tengelyterhelés a 16,5 tonnát nem lépheti túl. Egy ennyire könnyű mozdony olyan megtervezése, hogy az elegendő vonóerőt biztosítson, nagyon komoly kihívás volt. Zseniális ötlet és előrelátás volt, hogy a mozdonyba 250 kW névleges teljesítményű, 1500 V váltakozó feszültségű villamos vonatfűtő generátort és egy azzal összeépített, 112 kW névleges teljesítményű segédüzemi generátort is beépítettek. A jármű kis tengelyterhelésének és univerzális használhatóságának köszönhetően a MÁV-START „alap” diesel mozdonya lett, és immár több mint ötven éve szolgálja az utazókat, valamint az áruszállítást.

A pálya a Keleti pályaudvartól Selypig kétvágányú, legalább 100 km/h sebességre alkalmas, Rákos – Pécel és Isaszeg – Gödöllő között 120 km/h, míg Aszód és Hatvan között 160 km/h sebességre alkalmas kialakítással, amely szakaszokon a mozdonyunk engedélyezett 100 km/h sebessége korlátozza vonatunkat a száguldásban. Selyp után a már csak egyvágányú pálya ma már csak 60 km/h sebességre, míg a visszaúton, Kisterenye és Kál-Kápolna között ma már csak 40 km/h sebességre alkalmas.

Személyzetünk a következő, célszerű a telefonszámok elmentése:

Halmi László	utazásszervező (CABERNET)	+36 20 562 46 27
Vincze Lilla	a vonat háziasszonya (ZULU)	+36 30 264 93 48
Dubecz Renáta	utaskísérő (ZULU)	+36 70 935 73 52
Csernák Orsolya	szakmai vezető, utaskísérő (INÁSZÓ)	+36 30 723 04 97
Pinczinger Dániel	utaskísérő (INÁSZÓ)	+36 30 329 29 58
Halmi János	utaskísérő (INÁSZÓ)	+36 30 497 59 88
Halmi Tamás	utaskísérő (SZIKLACSONT)	+36 30 351 99 57
Esztojka Domonkos	utaskísérő (SZIKLACSONT)	+36 30 478 02 81
Bajkó Ágnes	utaskísérő (SZIKLACSONT)	+36 20 825 96 41
Halmi Anita	utaskísérő (CABERNET)	+36 70 340 03 11
Vajda Hunor	utaskísérő (CABERNET)	+36 30 646 53 97
Bottyán József	a különvonat műszaki kísérője	+36 30/819-1947

Vonatunk menetrendje oda- és visszaúton, a fel és leszállás szempontjából lényeges megállásokat feltüntetve.

Állomás	érkezik	indul
Budapest-Keleti	-	7:45
Hatvan	8:44	8:47
Somoskőújfalu	10:15	14:00
Kál-Kápolna	16:49	17:08
Hatvan	17:44	17:46
Budapest-Keleti	19:00	-

Program a vonaton odafelé

9:00 – 09:50 *Pándy Tamás író* (a Dr. Krepuska Géza életművét bemutató monográfia szerzője): Dr. Krepuska Géza élete és Somos hazatérése - előadás

Somoskői program

Somoskőújfalu falu népe és **Becsó Zsolt**, a térség országgyűlési képviselője üdvözlő a vonat utasait. A **ZULU** és a **Sziklacsont** csoport a Somoskőújfalura (340 mBf) megérkezett vonatról a fogadásunk rövid ünnepsége után átszállnak a 30 méterre várakozó autóbuszokra - annak tudatában, hogy az autóbuszoknak még egy fordulót kell csinálniuk. Felutaznak Somoskőre (420 mBf), majd ráérősen, gyalog 500 méter hosszon, harminc méter emelkedéssel megközelítik a Centenáriumi Őrtűz Gyújtás rendezvény helyszínét, a Somoskői Kirándulóközpontot (440-450 mBf), ahol bevárják a másik két csoportot.

Somoskői bázisunk a **Somoskői Kirándulóközpont** lesz, ahol WC, melegedő és büfé áll utasaink rendelkezésére.

Az **Inászó** és a **Cabernet** csoport felszállnak a visszaérkező autóbuszokra és az előző csoportokhoz hasonlóan jutnak fel a Somoskőre, ahol megérkezésüket követően haladéktalanul megkezdődik a **Centenáriumi Őrtűz Gyújtás rendezvénye**

Szlovákia
Magyarország

Szlovákia
Magyarország

- 1.** Somoskői Kirándulóközpont
- 2.** autóbusról le- és autóbusra felszállás helye
- 3.** Vadaspark
- 4.** Petőfi kunyhó
- 5.** Örtűz helye

Kameňolom

Colnica

Kamenné more

Hrad Somoška

3.

5.

4.

Wesselényi utca

Somoskő Kilátó

1.

Köves utca

Bajza József utca

Juhász Gyula utca

Városlátó utca

Sátorhegy utca

Somoskői út

2.

Üdvözlőtábla és Szent kereszt a házatért falunak

Centenáriumi Őrtűz Gyűjtás

az esemény moderátora: **Halmi László**, a Vasutazz Velünk vezetője

11:15–11:20 Tárogató szóló - előadja: **Ambrus Károly** népzeneész, tárogató művész

11:20–11:30 Köszöntő, üdvözlő beszédek

Köszöntő: Halmi László, Vasutazz Velünk

Tóth Gábor vezérigazgató-helyettes, Ipoly Erdő Zrt.

Dr. Szabó Sándor, Nógrád vármegye főispánja

11:30–11:35 Ünnepi vers **Ivancsics Ilona** színművész előadásában

Sajó Sándor: Magyaroknak lenni

11:35 Őrtűz gyűjtás, **Vincze Lilla** eMeRTon-díjas énekesnő a „*Maradunk a Duna partján....*” dalt énekl el. A tüzet **Lévárdi György** erdészvezető (Ipoly Erdő Zrt., Salgótarjáni Erdészet) és Ivancsics Ilona gyűjtja meg.

11:40 Magyaros néptáncbemutató (Nógrád táncgyűttes)

11:50 A Himnusz közös eléneklése

Szabad program Somoskőn 11:45 – 13:15

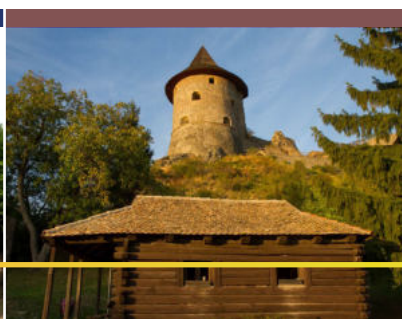
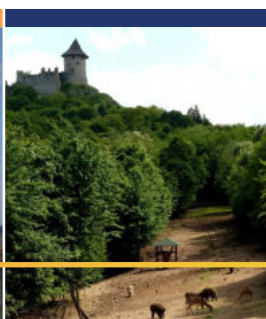
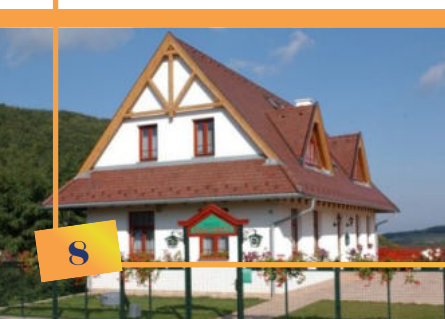
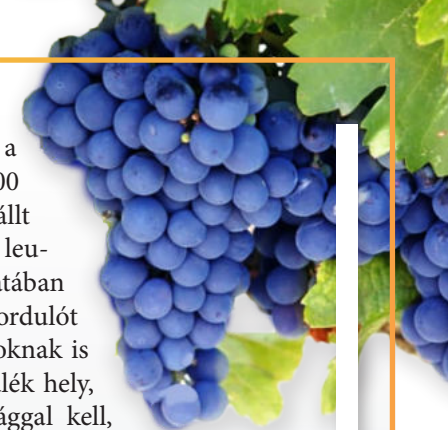
- A vadspark megtekintése (380 – 420 mBf), ingyenes ■
- A Petőfi kunyhó megtekintése (480 mBf) ■
- Az ugrócipő múzeum megtekintése (Bazalt Panzió (460 mBf) ■
- ejtőzés a Kirándulóközpont büfé-bisztrójának teraszán, a csodás panorámába feledkezve

Hangsúlyozottan, nem az utazás részeként, mivel az utazásszervezőnek csak belföldi utazásszervezési engedélye van, azaz az utasoknak szabadidejükben, egyénileg van lehetősége Szlovákiába kirándulni, a Somoskői vár (526 mBf) megtekintése végett, annak tudatában, hogy a belföldi utasbiztosításuk ott nem érvényes.

A **ZULU** és a **Sziklacsont** csoport minden tagja a Somoskői Kirándulóközpontból, legkésőbb 13:00 órakor el kell, hogy induljon - hogy ott, ahol leszállt az autóbusról, 13:15-ig fel is tudjon szállni arra, és leutazzon Somoskőújfalura. A pontosságot annak tudatában kell betartani, hogy az autóbuszoknak még egy fordulót meg kell csinálniuk a másik csoporttal, és még azoknak is el kell érniük a vonatot. A járműveken nincs tartalék hely, azok minden alkalommal maximális kihasználtsággal kell, hogy közlekedjenek, ezért mindenki ragaszkodjon a saját csoportjához!

Mivel a vonat nem vár, az autóbusz sem tud várni, ezt kérem figyelembe venni! A csoport érkezését megelőzően már felszolgáljuk az ebédet a vagonokban, ezért a megérkezést követően kérjük, szálljanak fel és fogyasszák el ebédjüket, hogy az ne hűljön el.

Az **Inászó** és a **Cabernet** csoport minden tagja a Somoskői Kirándulóközpontból legkésőbb 13 óra 20 perckor el kell, hogy induljon, hogy ott, ahol leszállt az autóbusról, 13:35-ig fel is tudjon szállni arra, és leutazzon Somoskőújfalura. A pontosságot annak tudatában kell betartani, hogy a vonat nem vár. A járműveken nincs tartalék hely, azok minden alkalommal maximális kihasználtsággal kell, hogy közlekedjenek, ezért mindenki ragaszkodjon a saját csoportjához. A csoport érkezését megelőzően már felszolgáljuk az ebéd a vagonokban, ezért a megérkezést követően kérjük, szálljanak fel és fogyasszák el ebédjüket, hogy az ne hűljön el.,

ebéd 13:30 – 14:30

A menü hagymás tarja, juhtúros sztrapacskával, Kókuszkocka

Étkezést követően, a használt étkező dobozokba kérjük az evőeszközöket visszatenni és lezárva leadni a gyűjtőknek. A Cabernet vagon asztallal nem rendelkező utasai, a többi vagon bejárat melletti ülőhelyein étkezhetnek.

Amíg világosban fut vonatunk hazafelé, végig gyönyörködhetünk a Mátra, a Medves és a Bükk gyönyörű tájaiban, közben relaxálhatunk a hevederes pálya ritmikus zenéjére. Indulás után visszagurulunk Kisterenyéig (200 mBf), hogy onnan kövessük Zagyvát a Dél-Medves és a Mátra között a nagyon ritkán használt Kál-Kápolnai vasúton. A Macconka víztározót követően, Nádújfalu falu mellett a Mátra északi lejtőjén, 260 méteres magasságban érünk át a Parádi-Tarna patak vízgyűjtőjébe. Itt délnek fordulva közelítjük meg a Bükk és Mátra találkozási pontján, Siroknál lévő Tarna-áttörést, de sajnos a Nagy Várhegyet Nyugatról egy bevágással átmetszve elkerüljük, majd immár a Tarna egyre szélesedő völgyében érzük el Kál-Kápolnán (120 mBf) a miskolci fővonalat, hogy irányt váltva az esti sötétségben hazavonatozunk.

- **15:00 – 15:45 Kriston László helytörténeti kutató előadása:**
„A húszezres falu-- A szén hatása Salgótarjánra és környékére”

A gömöri vasércbányák mellett a somosi bazalt alatti szénvagyon elvétele 2000 bányász-család azonnali ellehetetlenülését jelentette volna, ezt sikerült megakadályozni Somos hazatérésével...

- **16:00 – 16:45 Dr. Balogh Róbert: „Trianon hatásai a magyar erdőgazdálkodásra – Veszteségek és átalakulás”** – az azonos című monográfia történész társszerzőjének előadása
- **17:00 – 17:05 TOTÓ leadás**
- **17:40 – 18:20 TOTÓ eredményhirdetés**
- **18:40 – 18:50 Halmai László búcsúzása**
- **19:00-kor érkezünk a Keleti pályaudvarra, a 13. vágányra**

Az Ipoly Erdő Zrt. az állami erdők térségi kezelője

Nógrádi térség állami erdei ma az Ipoly Erdő Zrt. kezelésében vannak. Erdészhivatásunk gyakorlása során, fenntartható módon szolgáljuk a közcélokat.

A fák szén-dioxidot vonnak ki a levegőből, majd a szén a fatestben, a gyökerekben és a talajban lekötve tartják. Elősegítjük, hogy erdeink széndioxid-raktárként gyarapodjanak, az „üvegházhatást” csökkentve.

Várjuk azokat, akik feltöltődni vágnak - hogy fedezzék fel erdeinket, kirándulóközpontjainkat, megszálljanak turista- és vendégházainkban, vonatozzanak erdei vasútjainkon.

A Börzsönyben egykor hét kisvasúti hálózat működött, vonalhosszuk meghaladta a 200 km-t. Ezeket elsősorban fa és kő szállítására tervezték. A ma működő három kisvasút-vonal már a turistákat szolgálja, hogy élvezhessék a vidék természeti szépségét és történelmi örökségét.

www.ipolyerdo.hu

Királyréti Erdei Vasút

Szob-Nagybörzsöny Erdei Vasút

Kemencei Erdei Múzeumvasút

